

HEILSUTRYGD

SPARING

Tað eigur at bera til at spara 20 milliónir av eini figgjarlóg upp á 4800 milliónir, heldur Jørgen Niclasen, landsstýrismaður í figgjarmálum

Natúrlig frágongd ístaðin fyri at siga starvsfólk upp

SPARINGAR Næsta ár fær landskassin einar 20 milliónir í eyka útreiðslu til lønir í sambandi við sáttmálasamráðingar, men natúrligfrágongd kann forða fyri uppsagnum

Áki Bertholdsen

Næsta ár fara útreiðslurnar hjá landskassanum til lønir til almenn starvsfólk, at verða einar 20 milliónir hægri, enn tær eru í dag.

Tað verður úrslitið, um so er, at allar almennar lønir hækka tað sama sum lønir hjá Starvsmannafelagnum hækka eftir nýggja sáttmálanum, sum varð undirskrivaði í gjár.

Sjónarmiðið hjá landsstýrismanninum er, at hesuferð fekk Starvsmannafelagið eina lønarhækking upp á 220 krónur sum eitt ískoyti fyri samráðingarnar í fjør, tá ið tey einki fingi.

- Men so fekk Starvsmannafelagið aftur 220 krónur í lønarhækking fyri í ár.

- Lønarhækkingin upp á 440 krónur um mánaðin, Starvsmannafelagið fekk hesuferð, er í veruleikanum talan um eina lønarhækking

upp á tvær ferðir 220 krónur, sigur landsstýrismaðurin.

Jørgen Niclasen, landsstýrismaður í figgjarmálum staðfestir, at nú er ein sáttmáli gjørdur og endamálið er avgjørt, at hann skal vera fyrmynd fyri teir sáttmálar, ið koma aftan á og at hetta skal verða karmurin.

- Tá ið vit samráddust við Starvsmannafelagið hesuferð, meti eg tað soleiðis, at vit hava samráðst vegna allan tann almenna arbeiðsmarknaðin.

- Tað merkir, at tað, sum Starvsmannafelagið fekk, verður lønarkarmurin, øll hini alment starvsfólkini fáa.

Tað fer at svara til eina útreiðslu afturat upp á 39-40 milliónir krónur til lønir.

Hava vitað leingi

Men stóðan er tann, at hvørki í ár, ella næsta ár, er nakað sett av á figgjarlógini til lønarhækkingar.

Jørgen Niclasen sigur, at hetta er nakað, landsstýrisfólkini hava vitað leingi, tí tað er staðfest í játtanarkarmunum, sum eru samtyktir.

Sostatt hava tey havt umstøður og stundir at leggja so til rættis at neyðugu sparingarnar kunnu finnast.

- Tað stendur nú til tey einstøku landsstýrisfólkini at laga virkseimið soleiðis til rættis, at játtanin heldur.

Jørgen Niclasen sigur, at hann kann ikki veita trygd fyri, at hetta ikki fer at føra uppsagnir við sær.

Men hann vísir eisini á, at í miðal fara eini 300 alment starvsfólk frá um árið, tí tey verða pensjónerað.

- Verður talan um at skerja talið á starvsfólkum, eigur at bera til at koma rættiliga langt, bara við at lata vera við at seta starvsfólk aftur fyri tey, sum fara frá við natúrligari frágongd.

Hann vísir á, at verða allar 20 milliónirnar, sum tað almenna skal rinda meiri í løn-um næsta ár, umroknaðar til starvsfólk, svarar tað kanska til eini 60 fólk.

- Tað merkir, at verður talan um eitt miðal ár til natúrliga frágongd, fara 300 fólk úr starvið, men so kunnu 240 setast aftur, sigur landsstýrismaðurin.

- Tað átti eisini at latið seg gjørt at tálma útreiðslurnar 20 milliónir, tí tað er ein rættiliga lítil partur av eini figgjarlóg upp á 4800 milliónir, leggur hann afturat.

Tað er áleið 0,4%, sigur hann.

Hinvegin vísir hann á, at tað er neyðugt at traðka á bremsuna og tálma útreiðsluvøkstrinum.

- Seinastu 11 árinu eru útreiðslurnar hækkaðar yvir 4,8% í miðal, men inntøkurnar eru bara hækkaðar 2,2%.

- So tað sigur seg sjálvt, at vit máttu tátta í. Vit byrjaðu í ár, har vit tálmaðu útreiðsluvøksturinn niður góð 2,2%, men næsta ár er skulu útreiðslurnar so ikki hækka yvirhøvur.

Kvinkaði skeivan vegin

Gjaldið til Heilsutrygd, verður ikki heilt so samhaldsfast, sum landsstýrismaðurin í Heilsu-málum hevði ætlað.

Í síðstu løtu, áðrenn uppskotið varð lagt fyri Løgtingið, vrð tað broytt, so tann skeiva vegin í so máta.

Í uppskotinum, sum varð sent til hoyringar, stóð, at fasta gjaldið til Samhaldsfasta skuldi vera 150 krónur um mánaðin.

Harafturat skuldi prosentgjaldið verða 0,60% av inntøkuni.

Men í síðstu løtu broytti landsstýrið hetta til at tað fasta gjaldið skuldi verða 160 krónur um mánaðin, ella 10 krónur hægri og prosentgjaldið skuldi verða 0,55% av

skattskyldugu inntøkuni, ella 0,05% lægri.

Eftir upprunaliga uppskotinum hevði tann, sum forvinnur 230.000 krónur um árið, ongan mun merkt, men tey, sum forvinna minni, koma at rinda minni og tey, sum forvinna meir, koma at rinda meiri.

Men eftir tí, sum landsstýrið samdust um í evstu løtu, er markið flutt niður á 229.000 krónur, ella 1.000 krónur lægri.

Hetta hóvar ikki øllum. Pensjónistarnir halda, at tað er nóg galið við einum føstum gjaldi, tí tað er ímóti tí, sum teimum varð lovað. Men at fasta gjaldið harafturat verður hækkað, ger, at ætlanin er sosialt enn skeivari.

Spára 1260 krónur um árið

Karsten Hansen, landsstýrismaður í heilsumálum, er ikki heilt samdur við teimum sum halda, at tað er heilt galið við teirri nýggju skipanini við Heilsutrygd, har øll rinda eitt fast gjald og síðani eitt ávíst prosent av skattskyldugu lønini.

- Teir veiku bólkarnir í samfelagnum, sum onga inntøku hava, uttan fólkapensjón, lestrarstuðul ella aðrar skattafríar veitingar, spara 105 krónur um mánaðin, ella 1260 krónur um árið.

Karsten Hansen heldur, at tað eigur at gera rættiliga stóran mun hjá teimum.

- Eg minnst, hvussu atfinningarsom tey vóru, tá ið gjaldið til Heilsutrygd hækkaði 20 krónur úr 245 krónum um mánaðin, upp í 265 krónur um mánaðin, tí hevði so stóran týðning fyri tey lægstlöntu.

- Tá ið ein hækking upp

á 20 krónur ger so stóran mun, eigur ein lækking, sum er upp á 105 krónur vælsaktans eisini at muna rættiliga væl, heldur landsstýrismaðurin.

- Er talan um eini hjún, har bæði eru pensjónistar, er talan um eina sparing upp á 2500 krónur um árið, leggur hann afturat.

Hann vísir á, at politiska avtalan í samgonguni er, at Heilsutrygd skuldi ikki leggjast inn í skattin, men at talan skuldi verða um eitt gjald.

- Verður grundgjaldið tikið av, kundi øll skipanin akkurát tað sama bara verið lögð undir skattin, men tað er ein politisk avgerð í samgonguni, at so skal ikki vera.

- Tí er hendan skipanin gjørd, sum er rættiliga samhaldsføst, men sum kortini ikki er lögð heilt undir skattin, sigur Karsten Hansen.

» **Tað, sum Starvsmannafelagið fekk, verður lønarkarmurin, øll hini alment starvsfólkini fáa.**